

**ŽILINSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ  
ŽILINSKÁ KNÍŽNICA**

**BOŽENA LENČOVÁ**

**Výberová personálna bibliografia**

2007

## **AUTORKINE MOTTO:**

Ó, Bože, daj mi silu  
a odvahu, aby som  
zmenila veci, ktoré  
zmeniť môžem!

Ó, Bože, daj mi  
pokoru, aby som pri-  
jala veci, ktoré  
zmeniť nemôžem!

Ó, Bože, prosím, daj  
mi múdrosť, aby som  
ich vedela od seba  
odlíšiť!

( Paul de Kruiff )

## **BIBLIOGRAFICKÁ POZNÁMKA**

Personálnu bibliografiu spisovateľky pre deti a mládež Boženy Lenčovej vydávame pri príležitosti jej 70. narodenín.

Bibliografia sa snaží podať ucelený obraz jej života a literárnej tvorby. Je rozdelená na niekoľko častí. V prvej časti uvádzame biografriu a krátke hodnotenie tvorby, v ďalšej časti autorka hovorí o sebe a spomína na svoje pôsobenie v Bábkovom divadle v Žiline.

Bibliografická časť je zložená z literárnej tvorby, ktorá obsahuje knižné vydania a výber z publikovaných poviedok a rozprávok. Ďalšiu časť tvoria rozhlasové hry a rozprávky, televízne rozprávky a scenár a divadelná tvorba. V poslednej časti sú recenzie, články o autorke, autorkina publikačná činnosť a literárne informačné pramene o autorke. Autorka tvorila pod pseudonymom Slava Košecká i pod svojim rodným menom Božena Slivková, neskôr pod menom Božena Lenčová.

Záznamy sú radené chronologicky.

Zostavovateľky

## ÚVOD

Chcel by som zdôrazniť hneď na začiatku, že existujú ženy, ktoré vynikajú veľkou duševnou silou. Táto sila je základom ich pracovitosti a celoživotnej obetavosti. Nech sa pustia do čohokoľvek, všetko úspešne zvládnu. Vzorne si plnia manželské, materské i pracovné povinnosti. A ak si nájdú vhodné záľuby, dosiahnu úspech i v nich.

Toto sa mi žiadalo povedať hneď na začiatku charakteristiky osobnosti i diela Boženy Slivkovej – Lenčovej.

Ani sa mi nechce veriť, že tá útla blondínka, ktorá chodila so mnou na Pedagogickú školu v Žiline pre vzdelanie učiteľov národných škôl, má na chrbte od 23.1.1997 už šesť krížikov. Chodila o dve triedy vyššie. Spoznali sme sa pri nacvičovaní divadelnej hry "Vrabčie hory". Ona bola tretiačka, ja prvák. Vynikala pôvabom, srdečnosťou a krásnou výslovnosťou. Vtedy som ešte netušil, že okrem recitačného, tanečného a speváckeho má aj talent literárny. Svitlo mi až v ktorési jarné dopoludnie, keď nás cez veľkú prestávku, školským rozhlasom zavolali na dvor a riaditeľ PhDr. Michal Faltin slávnostne oznámil, že Božena Slivková vyhrala v celoštátnej literárnej súťaži stredných škôl prvé miesto za prózu. Riaditeľ jej odovzdal diplom a plnú náruč kníh. Zatlieskali sme jej a odvtedy sme ju s veľkou úctou zdravili.

Neskôr som sa dozvedel, že Boženka občas uverejňuje aj v regionálnych novinách a to pod pseudonymom Slava Košecká. Prezradil mi to vtedajší redaktor Cieľa Jozef Milučký. Odvtedy som striehol na každý príspevok, podpísaný týmto menom. Neskôr pod týmto pseudonymom uverejňovala poviedky aj v iných novinách. Až po dlhšom čase, už ako manželka Jána Lenča, začala svoje práce podpisovať pravým menom.

Literárne dielo Boženy Lenčovej mi pripomína diela dvoch slovenských spisovateliek. Manželky J. G. Tajovského a prvej manželky V. Mináča – teda Hany Gregorovej a Libuše Mináčovej. Aj keď tieto spisovateľky žili "v tieni" svojich literárne úspešnejších manželov, predsa len vytvorili diela, ktoré majú svoje osobité črty. Obidve išli vlastnou cestou. Nenapodobňovali, neboli plagiátorkami, ale snažili sa o originálny literárny uhol pohľadu.

Božena Lenčová je spisovateľka – samorast. Čarovný svet svojho vlastného detstva, citlivé vnímanie prírody, láska k vlastným deťom i deťom – divákovi a čitateľovi sú zázemím a nevysychajúcim žriedlom jej umeleckej tvorby a ako ona sama hovorí: "Každého vo väčšej, alebo menšej miere formuje jeho detstvo". Vkladá do neho zárodok budúcich vlastností, jeho pochopenia ľudí v súvislostiach ich života, i pochopenia samého seba. Je nesprávne, privčas zabudnúť na svoje detstvo. Jeho čaro, čistota a neopakovateľnosť by navždy mali zostať v duši a srdci každého z nás, každého dospelého.

Božena Lenčová, či už ako spisovateľka, či ako bábkoherečka bola priam bytostne spätá s deťmi, poznala ich radosti i bolesti, ich myšlienkový i citový svet, vedela, čo ich zaujíma, po čom zjavne i skryto túžia. Svoje knižky napísala osobitým štýlom i jazykom, nenájdeme v nich hluché miesta. V jej tvorbe nenájdeme žiadne hluché slová, ktoré sú len "do počtu". Vo všetkom, čo napísala, cítiť úsilie jemne, nenásilne osloviť dušu detského i dospelého čitateľa, či poslucháča a odovzdať im svoju pravdu, svoje videnie sveta.

Teraz, keď je už na dôchodku, nepochybne svoj talent ešte viac rozvinie a prekvapí nás dielami, ktoré budú prínosom a obohatením súčasnej slovenskej literatúry pre deti a mládež.

Prajeme jej k tomu pevné zdravie, veľa tvorivých síl a duševnej pohody. Nech úspešne zúročí svoje poznanie detí ako spisovateľka, bábkoherečka, mama i stará mama. Nech jej v tom vydavateľstvá žičlivo vyjdú v ústrety.

PhDr. Viktor Hujik

Prebraté z Božena Lenčová : personálna bibliografia vydaná pri príležitosti 60. narodenín, Žilina, Krajská štátna knižnica, 1997).

## BIOGRAFIA

Spisovateľka Božena Slivková – Lenčová patrí medzi tie nemnohé spisovateľky, ktoré rozvinuli svoj literárny talent popri svojom povolání. Písanie bolo najprv len jej "koníčkcom", neskôr sa jej stalo povolaním.

Narodila sa 23.1.1937 v Košeckom Rovnom, okres Považská Bystrica, v rodine železničiara a domácej. Detstvo prežila v Dolných Kočkovciach pri Púchove, kde ukončila aj základné vzdelanie. Maturovala na Pedagogickej škole v Žiline v roku 1956. V tom istom roku začala študovať na Vysokjej pedagogickej škole v Bratislave, odbor slovenčina a výtvarná výchova. V druhom ročníku, z rodinných dôvodov, štúdium prerušila a presťahovala sa aj s manželom do Žiliny. V roku 1960 sa zúčastnila konkurzu do umeleckého súboru Bábkového divadla v Žiline, kde pracovala tridsaťpäť rokov až do svojho odchodu do dôchodku, v júni 1995. Má dve dcéry a vnúčatá.

Rodičia jej vštepili hlboký zmysel pre povinnosť, zodpovednosť, dobrý vzťah a úctu k ľuďom a k akejkoľvek statočnej práci. Tieto povahové vlastnosti ju sprevádzali životom a pomohli jej prekonať mnohé ťažkosti a prekážky.

V súčasnosti autorka žije v Žiline.

## BOŽENA LENČOVÁ

Málokomu sa pošťastí či pritrafi byť 35 rokov verný svojmu poslaniu. Azda len tomu, kto ho berie a chápe s láskou. A kde je láska príčinou, tam je vernosť samozrejmosťou. Bábkové divadlo v Žiline, do ktorého spisovateľka, dramatička a bábkoherečka Božena Lenčová spomenutých 35 rokov neodmysliteľne patrila a do ktorého vlastne dosiaľ - srdcom a spomienkami - patriť neprestala, bolo jej životným, pracovným i citovým osudom.

Nedávne autorkino životné jubileum bolo vítanou i významnou príležitosťou zamyslieť sa nad jej osudmi a vybrať sa spolu s ňou po spisovateľských cestách trnistých. Tie sú charakteristické rozprávkovo neodmysliteľnou trojkou, trojicou či trojitosťou jej autorských činov. Na málo a nehlboko oranej pôde slovenskej autorskej rozprávky sa jej podarilo zatiaľ zanechať významnú stopu v podobe knižiek pre deti predškolského a mladšieho školského veku **Príhody tigrička Prúžika a leopardíka Škvrnku** (1972) a **Branko a Žltosť** (1983). Najmä druhá z nich je zaujímavá svojím osudom, keď pôvodne bola zamýšľaná ako večerníčkový seriál, no tvrdosť normalizácie, ktorá Boženu Lenčovú spolu s mnohými inými takmer zákonite musela postihnúť, umožnila "iba" knižku. Napokon sa však predsa zrodil aj televízny seriál večerníčkov a dožil sa niekoľkých repríz. Tretia knižka pôvodných rozprávok pre deti je určená starším čitateľom. Je to séria siedmich povestí o jaskyniach **Jaskyňa dávnych predkov** (1999). Najnovším autorkiným dielom je cyklus poviedok **Miško a jeho kamaráti** (2003), kde autorka podáva každodennú realitu detských hier a objavov. Dve knihy voľne prerozprávajúc rozprávok **Mesačná princezná** a **Čarovný kameň** vo výbere a doslovnom preklade Jána Lenču vyšli už zo spomenutých príčin pod jeho menom, až napokon umelecká interpretácia orientálnych príbehov **Aladínova čarovná lampa** mohla byť podpísaná menom ich skutočnej autorky.

Dve ďalšie naznačené kapitoly autorkinho diela tvoria dramatické práce. Z nich najmä tvorba bábkových hier pre deti bola veľmi úspešná a dožila sa nielen pozoruhodnej realizácie v jej "domovskom" divadle v Žiline, ale aj zasluženého ohlasu v zahraničí. Hry **O Rámovi a Síte**, **Pán Čierneho zámku** a **Vzácné korenie draka Jozefka** dnes už spolutvoria zlatý fond v tomto žánri. Voľne sa k nim radí hra **Rozprávka z pralesa**, ktorú autorka sama

režirovala aj si v nej zahrala. Dramaturgická i režisárska práca v Bábkovom divadle v Žiline nielen dopĺňa, ale spolutvorí mnohorozmernú osobnosť, akou Božena Lenčová nesporne je.

Na dôkaz predchádzajúceho tvrdenia možno a treba uviesť jej rozhlasovú dramatickú tvorbu ako tretiu z ciest. Patrí k nej takmer desiatka rozhlasových poviedok, ako aj rozhlasové hry **Tvárou k stene** a **Stalo sa medzi ľuďmi**. Je aj autorkou televízneho scenára **Domov pre štyroch**. O úspešnosti týchto diel a ich živom poslucháčskom a diváckom ohlase existuje napriek času, čo už uplynul, stále chvalabohu dost dôkazov.

Akoby na dôvažok - sotva však pri rozmernosti a váhe celoživotného diela Boženy Lenčovej treba o dôvažku hovoriť - pripája sa tvorba publicistická, tak odborná, ako aj populárno-náučná. Pridajme si k tomuto úctyhodnému výpočtu dovedna vyše sto dramatických postáv, režijných či dramaturgických výkonov a budeme mať veľmi približný obraz autorskej osobnosti toľkých a takých rozmanitých podôb, zámerov a parametrov, že ich nemožno ani pri najväčšom možnom úsilí biograficky, bibliograficky, čitateľsky ba ani ľudsky uchopiť, predstaviť, zobraziť, opísať komplexne. A vlastne to ani netreba. Vlastne by to bola škoda. Stratili by sme tým nenávratne našu (jej) trinástu komnatu, náš vlastný tajný rozmer, o ktorom sme schopní hovoriť iba s deťmi. Tie vedia a rozumejú. Ich múdrosť nie je vo vedomostiach, je v neomylnosti citu. Božena Lenčová to ako mama, stará mama a láskavá teta z divadla dávno vie. Ako spisovateľka, so všetkým, čo k tomu patrí a o čom už bola reč, to dokázala a dokazuje. Želajme jej a želajme sebe, aby tých čarovných dôkazov bolo ešte toľko, koľko dobra, lásky a čarovnosti je v jej príbehoch.

Peter Mišák



## AUTORKA O SEBE

Zoznámme sa! My, ktorí sa ešte, alebo už nepoznáme. Som postaršia pani, mama a stará mama. Možno si ma pamätáte z mnohých divadelných predstavení – ako princeznú Vrtieľku z "**Cínového vojačika**", Striebornú lunu z "**Troch bielych šípov**", Aničku z "**Gulivera v Maňuškov**", dievčatko Nodu z "**Planéty robotov**", dedinskú dievku Doru z "**Princeznej Púpavienky**", Ružu a Kráľovnú z "**Dvoch rozprávok o princeznách**", hada Kaa z "**Mauglího**", Rozprávarku a ježibabu Mračenicu z "**Pokladu baby Mračnici**", Kasiopeu z "**Ukradnutého času**", leopardíka Škvrnku z "**Rozprávky z pralesa**"... Za tridsaťpäť rokov účinkovania v hereckom súbore Bábkového divadla v Žiline bolo tých postáv neúrekom a všetky som hrala rada, lebo v každej bolo nejaké poslanstvo pre mojich divákov a ja som im ho s láskou odovzdávala.

Herci na rozdiel od spisovateľov, vždy tlmočia len myšlienky iných ľudí. A ja som sa chcela s Vami podeliť so svojimi vlastnými, preto som začala vážne písať. No stalo sa, že ledva som si do literatúry otvorila dvere, už mi ich totalitný systém pribuchol, ba na roky mi ich celkom zavrel. Také veci sa stávajú, netreba pritom na nikoho zanevrieť. Všetko má svoj zjavný, alebo skrytý zmysel. Tak, ako sa slnečný deň zmení na tmavú noc a z nej znova na nový deň, tak vznikajú, zanikajú a prelínajú sa ľudské radosti a strasti. A tak, ako nie je stále iba noc, nejestvujú stále iba strasti, žiale i problémy. A tak ako nie je trvácný a večný nijaký slnečný deň, nie je nepretržite trvajúca nijaká radosť a nijaké šťastie. Náš život je poskladaný z čriepkov do pestrej a nádhernej mozaiky. Ten, kto to takto vymyslel bol nesmierne múdry a láskavý.

Som Rozprávarku v literatúre, v divadle a zčasti aj v živote. Keby sme sa intuitívne a pozorne vnorili do sveta rozprávok, možno by sme v nich našli veľa poučení a rád pre náš reálny život, len by sme museli byť voči nim viac vnímaví. A aké čarovné je rozprávkové zázračno, čo všetko sa v ňom udeje! Každý máme dvojaký druh snov, ktoré snívame v stave bdenia. Tie, o ktorých vieme, že ak budeme chcieť, môžeme ich celkom, alebo aspoň zčasti uskutočniť. A tie, ktoré zostávajú v našej rozprávkovej trinástej komnate, sny neuskutočniteľné, ale pre náš vnútorný svet veľmi potrebné. Vo svojej trinástej komnate mám veľa snov a nesplniteľných túžob. Medzi inými mám tam aj čarovné zrkadlo,

kapsu - potras sa, čarovný prsteň, čarovný prútik a sedemmil'ové čižmy. S čarovným zrkadlom, ktoré pravdivo odráža povahu a charakter človeka, by som veľa cestovala po našej vlasti, a ešte viac, za hranicami našej vlasti. Mnohí by stratili ilúzie sami o sebe a to je prvý krok k vlastnej náprave. A mnohí by sme stratili ilúzie o niektorých väčších skupinách, spoločenstvách a mocenských celkoch, to by bol zasa prvý krok k ozdraveniu spoločnosti. S kapsou - potras sa, by som pochodila celý svet. Aby konečne prestali trpieť hladom milióny detí a chudobných ľudí. A aby na ich hlade prestali zarábať iní ľudia, bezohľadne ničiaci ľudčnosť, jeho individualitu a jeho poslanie. V niektorých rozprávkach z kapsy - potras sa vyskakuje palica. Zišla by sa, pracuje sama, nezávisle a nekompromisne. Tuším by sa vo svojej "výchovnej práci" ani na chvíľu nezastavila.

S čarovným prsteňom by som mohla byť neviditeľnou. Zúčastnila by som sa takto všetkých dôležitých schôdzí, konaní, jednaní, tajných dohôd... Keby som činiteľa s asociálnymi návrhmi neviditeľne mykla za vlasy, alebo mu trošku vykrútila nos, možno by asociálne návrhy okamžite stiahol, možno by sa hneď stal sociálne citlivejším voči svojim spolu – a svetoobčanom! A keby som chamtivého multimiliardára, ktorý sa agresívne usiluje o cudzie majetky, zem, územia, vodu, ropu, lacné pracovné sily, o cudzie nerastné, či iné bohatstvo neviditeľne vyťahala za uši, alebo, ak by to bolo potrebné, pekne mu vyťala sprava-zľava, možno by sa dotyčný pán, alebo pani tichučko uspokojili s tým, čo majú, čo si doposiaľ vydridušsky nahonobili. Ba možno by sa aj zahanbili a časť svojich rozprávkových pokladov rozdali.

S čarovným prútikom by som sa pokúsila ponaprávať skutky a krivdy, ktoré sa už stali. Pri toľkej práci by som musela byť veľmi mobilná! Jedine sedemmil'ové čižmy by ma dokázali rýchlo premiestniť z miesta na miesto a aj tam, kde neuháňajú rýchliky a nelietajú lietadlá. A hoci zázračné rozprávkové veci z mojich snov čerpajú zo seba, z vlastnej objektivity a spravodlivosti, určite by som musela aj ja stále viac a viac zušľacht'ovať, zduchovňovať a zdokonaľovať, aby som ich bola hodná, aby sme boli vo vzájomnom súlade a jednote.

Zázračno... V pyšnej nadsádzke hovoríme, že nejestvuje, a nedáme sa presvedčiť o opaku... My, maloverní! Dôkazy máme predsa pred očami, každý deň, v jeho rozmanitosti. Už vznik života

a samotný život je zázrakom. A každý jednotlivec, človek, vták, zvierka, strom, potok, tráva, kvet, každý je vo svojej individualite úžasným malým zázrakom. Alebo veľkým zázrakom. Prečo sme slepí? Prečo vedome sme a chceme byť slepí, prečo sa odťahujeme od vedome a s láskou a vďakou zdieľaného zázraku? Všemohúci Boh nám dal nielen zázrak jestvovania, ale aj vývoja a nesmrteľnosti duše. A tiež slobodnú vôľu mysliaceho tvora, s ktorou zaobchádzame tak nerozumne. S ňou sa musíme o dobro a spravodlivosť sami pričiniť a napredovanie človečenstva riadiť múdro a s rozvahou.

Naša súčasná realita so svojou bezohľadnosťou, krutosťou trhového hospodárstva, zväčšovaním rozdielu medzi chudobnými a bohatými, nekonečnou nenásytnosťou a hrabivosťou po majetkoch, po moci akéhokoľvek druhu, uvádza statočných a slušných ľudí priam do zúfalstva. Nevidia východisko. Naozaj sa čím ďalej, tým viac jedincov bezohľadne pachtí za materiálou, za majetkami a mocou tohto sveta. Mať, mať, mať – vlastníť a rozhodovať na úkor iných, mať, mať, mať – získavame vlastníctvom takéhoto druhu skutočne tak veľa, ako si namýšľame? Nestávame sa ním, čoraz viac chudobnejšími v inom zmysle? Viac prázdnejšími a bezduchými? Zabudli sme už úplne na rovnováhu mať – vonkajškovo? Kedy sa zobudíme? Kedy sa otvorí náš vnímavejší vnútorný zrak? Kedy sa zobudíme z ťažkého a ubíjajúceho sna vlastnej chcenej nevedomosti? Kedy začneme všetci v priateľstve, úcte, vzájomnej žičlivosti a vzájomnej pomoci, v radosti a láske žiť svoj krásny ľudský život?

Možno je dôležité aj to, aby sme sa neuspokojili s tým, na akom stupienku dobra a ľudskej hodnoty práve stojíme. Naším údelom je dlhá cesta vlastného zdokonaľovania v zmysle Božích a kozmických zákonov. Čím skôr si to uvedomíme, čím skôr prijmeme túto pravdu do našich srdiec a myslenia, tým rýchlejšie a radostnejšie budeme v tejto ceste pokračovať.

## SPOMIENKY BOŽENY LENČOVEJ NA BÁBKOVÉ DIVADLO

Život je často prirovnávaný k rieke. Aj on začína najprv malým pramienkom, potom priezračným, ihravým potôčikom a napokon sa rozrastie na mohutnú rieku, občas ešte priezračnú, občas mútnu a rozbahnenú.

A skončí v nekonečnosti mora. Je to správne prirovnanie. Sedím na koberci medzi fotografiami, metodickými listami, programami a bulletinmi. Divadlo...

Musím sa nahlas zasmiať pri myšlienke, že som bola najstaršou členkou hereckého súboru. A zdanlivo len pred nedávnom som robila do tohto súboru konkurz. Vtedajší riaditeľ Oto Horňák a režisér Vlado Predmerský ma v ten deň poriadne "vyzvrátili", veď som mala nastúpiť do profesionálneho bábkového divadla na Slovensku, do divadla, ktorého základné kamene položili nadšenci pre tento žáner a výborní ľudia Teodor Zvara, Anička Žďarská a Bohumil Žďarský. Konkurz som urobila, prijali ma. Akou úctou ma napĺňalo javisko so svojimi šálami, ťahmi, reflektormi a atmosférou priam magický zaplnenou duchom a tvorivosťou. A v prázdnej sále akoby priam dýchal utajený smiech tisícok detských hrdiel, úžas a potlesk tisícok drobných dlaní. Tváre na fotografiách sa usmievajú, ja sa usmievam na ne. Spomienky sú našim neodhateľným bohatstvom.

Naozaj takmer každá z inscenácií, v ktorých som hrala, mala svoje čaro, takmer každá ma niečím obohatila, niečomu naučila. Som vďačná všetkým divadelným tvorcom, lebo každý svojím spôsobom vo väčšej, alebo menšej miere obohatili nielen moje herectvo, ale aj môj život.

## LITERÁRNA TVORBA

### Knižné vydania

1.

LENČOVÁ, Božena

Príhody tigríka Prúžika a leopardíka Škvrnku / Božena, Lenčová. – Bratislava : Mladé letá, 1972. – 46 s.

2.

LENČO, Ján

Mesačná princezná / výber a doslovný preklad Ján Lenčo; prerozprávala Božena Lenčová. – Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1976. – 88 s.

3.

LENČO, Ján

Čarovný kameň / výber a doslovný preklad Ján Lenčo; prerozprávala Božena Lenčová. – Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1976. – 64 s.

4.

LENČOVÁ, Božena

Aladínova čarovná lampa / Božena Lenčová. – Košice : Východoslovenské vydavateľstvo, 1979. – 116 s.

5.

LENČOVÁ, Božena

Branko a Žltouchost / Božena Lenčová. – Bratislava : Mladé letá, 1983. – 101 s.

6.

LENČOVÁ, Božena

Jaskyňa dávnych predkov / Božena, Lenčová. – Martin : Matica slovenská, 1999. – 89 s.

7.

LENČOVÁ, Božena

Miško a jeho kamaráti / Božena, Lenčová. – Martin : Matica slovenská, 2003. – 75 s.

## Výber z publikovaných poviedok a rozprávok

8.

KOŠECKÁ, Slava

Návrat. Poviedka / Slava Košecká. In: Almanach Rozkvet. – Banská Bystrica, Stredoslovenské vydavateľstvo, 1961.

9.

KOŠECKÁ, Slava

Spomienky. Poviedka / Košecká Slava. In: Patria medzi nás. – Banská Bystrica, Stredoslovenské vydavateľstvo, 1964. – S. 76-84.

10.

LENČOVÁ, Božena

Rozprávka o Čiernom lese / Božena Lenčová. In: Slniečko. – Roč. 3(25), č. 3 (1970), s. 20-21.

11.

LENČOVÁ, Božena

Planina snov. Poviedka / Božena Lenčová. In: V zápasoch a premenách. – Martin, Osveta, 1977. – S. 163-168.

12.

LENČOVÁ, Božena

Pesnička, ktorá prinášala sny / Božena Lenčová. In: Zlatá rybka. – Bratislava, Junior, 1996. – S.73-92.

## ROZHLASOVÉ HRY A ROZPRÁVKY

13.

LENČOVÁ, Božena

Stalo sa medzi ľuďmi. Rozhlasová hra / Božena Lenčová. - Košice : Československý rozhlas, 1963.

14.

LENČOVÁ, Božena

Večerníčky pred spaním. Čítanie z knižky Príhody tigríka Prúžika a leopardíka Škvrnku / Božena Lenčová. - Banská Bystrica : Československý rozhlas, 26.2.1965, 26.5.1965, 26.6.1965.

15.

LENČOVÁ, Božena

Ľudo. Poviedka / Božena Lenčová. - Banská Bystrica :  
Československý rozhlas, 3.6.1965.

16.

LENČOVÁ, Božena

Dana. Poviedka / Božena Lenčová. - Banská Bystrica :  
Československý rozhlas, 1967.

17.

LENČOVÁ, Božena

Mária. Poviedka / Božena Lenčová. - Banská Bystrica :  
Československý rozhlas, 30.9.1969.

18.

LENČOVÁ, Božena

Karol. Poviedka / Božena Lenčová. - Banská Bystrica :  
Československý rozhlas, 14.5.1970.

19.

LENČOVÁ, Božena

Príhody tigrička Prúžika a leopardíka Škvrnku / Božena Lenčová. In:  
Dobrá noc, deti ! - Bratislava : Československý rozhlas, stanica  
Bratislava, 1973. Premiéra bola odvysielaná - 1. časť: 6.8.1973,  
18.15-18.25 hod., 2. časť: 7.8.1973, 18.15-18.25 hod, 3. časť:  
8.8.1973, 18.15-18.25 hod., 4. časť: 9.8.1973, 18.15-18.25 hod., 5.  
časť: 10.8.1973, 18.15-18.25 hod. , 6. časť 11.8.1973, 18.15-18.25  
hod.

20.

LENČOVÁ, Božena

Tvárou k stene / Božena Lenčová. - Bratislava : Československý  
rozhlas, Rádio Devín, 1976. Premiéra bola odvysielaná 16.11.1976.  
Repríza: 2.12.1983.

21.

LENČOVÁ, Božena

Tvárou k stene. Rozhlasová hra pre dospelých / Božena Lenčová. -  
Banská Bystrica : Československý rozhlas, 1976.

22.

LENČOVÁ, Božena

Vojtech. Poviedka / Božena Lenčová. - Banská Bystrica :  
Československý rozhlas, 21.12.1983.

23.

LENČOVÁ, Božena

Princezná Marhuľka / Božena Lenčová. In: Dobrú noc, deti ! - Bratislava : Československý rozhlas, stanica Bratislava, 1984.

Premiéra bola odvysielaná 3.5.1984, 18.15-18.25 hod.

Reprízy : 26.7.1985, 18.15-18.25 hod, 4.3.1987, 18.15-18.25 hod.

## **TELEVÍZNE ROZPRÁVKY A SCENÁR**

24.

LENČOVÁ, Božena

Domov pre štyroch / scenár Božena Lenčová. – Bratislava : Slovenská televízia, štúdio Košice, 1984.

Televízna inscenácia.

25.

LENČOVÁ, Božena

O Brankovi a Žltochvostovi / Božena Lenčová; dramaturgia Gabriela Magurová; režia Emil Spišák; strih Gabriela Devošová; kamera Stano Valovič; zvuk Peter Groszman. - Bratislava : Slovenská televízia, štúdio Košice, 1986.

Sedemdielny seriál večerníkov.

## **DIVADELNÁ TVORBA**

26.

LENČOVÁ, Božena

O Rámovi a Síte. Voľne podľa staroindického eposu / Božena Lenčová. – Bratislava: Lita,

1971. – 32 s.

Premiéra: Nitra, Bábkové divadlo, 1971.

27.

LENČOVÁ, Božena

Pán Čierneho zámku. Bábková hra v dvoch dejstvách / Božena Lenčová. – Bratislava : Lita, 1977. – 24 s.



28.

LENČOVÁ, Božena

Vzácné korenie draka Jozefka. Pôvodná autorská hra v 2. častiach / Božena Lenčová.

Premiéra: Žilina, Bábkové divadlo, 19.3.1976.

29.

LENČOVÁ, Božena

Rozprávka z pralesa. Kombinovaná hra živých hercov a bábok pre najmenších / Božena Lenčová.

Premiéra: Žilina, Bábkové divadlo, 1993.

## RECENZIE

30.

Detská literatúra. In: Nové knihy. – Č. 11 (8.3.1972), s. 3.

31.

JURČO, Milan

Recenzia / Milan Jurčo. In: Zlatý máj. – Č. 7 (1972), s. 481-482.

Rec.: Príhody tigrička Prúžika a leopardíka Škvrnku / Božena Lenčová. – Bratislava: Mladé letá, 1972.

32.

(am)

Knihá rozprávok / (am). In: Cieľ. – Roč. 33, č. 32 (1980), s. 6.

Rec.: Aladínova čarovná lampa / Božena Lenčová. – Košice: Východoslovenské vydavateľstvo, 1979.

33.

PLÁŇAVSKÝ, V.

Múdre využitie rozprávok / V. Pláňavský. In: Ľud. – (25.10.1983), s. 5.

Rec.: Branko a žltouchvost / Božena Lenčová. – Bratislava: Mladé letá, 1983.

34.

HUJÍK, Viktor

Výrazný umelecký fakt / Viktor Hujík. In: Smer. – (9.12.1983), s. 6.

Rec.: Branko a Žltouchvost / Božena Lenčová. – Bratislava: Mladé letá, 1983.

35.

STRAPEKOVÁ, Olívia

Sedem jaskynných príbehov / Olívia Strapeková. In: Knižná revue. – Roč. 9, č. 24 (1999), s. 5.

Rec.: Jaskyňa dávnych predkov / Božena Lenčová. – Martin : Matica slovenská, 1999.

## ČLÁNKY O AUTORKE

36.

(b)

Ceny a odmeny / (b). In: Film a divadlo. – (3.12.1960), s. 15.

37.

ŠTÍTŇICKÁ, Jarmila

Masky za paravánom / Jarmila Štítňická. In: Kultúrny život. – Č. 4 (1961), s. 9.

38.

-kj-

Stalo sa medzi ľuďmi / -kj-. In: Rozhlas a televízia. – Č. 20 (1964), s. 7.

39.

JANČOŠKA, Karol

Stalo sa medzi ľuďmi / Karol Jančoška. In: Rozhlas a televízia. – Č. 20 (1964), s. 8.

40.

HUJÍK, Viktor

Príťažlivé príhody / Viktor Hujík. In: Cieľ. – Roč. 25, č. 5 (1972), s. 4.

41.

PREDMERSKÝ, Vladimír

Dvadsať rokov profesionálneho bábkarstva na Slovensku / Vladimír Predmerský. In: Československý loutkař. – Č. 5 (1975), s. 102.

42.

REVALLO, Jozef

Vzácné korenie draka Jozefka / Jozef Revallo. In: Československý loutkař. – Č. 6 (1976), s. 144.

43.  
(LR)  
Vzácné korenie draka Jozefka / (LR). In: Cieľ. – Roč. 29 (8.4.1976), s. 5.
44.  
(mr)  
Orientálne motívy / (mr). In: Kultúrny život Žiliny. – Č. 2 (1980), s. 4.
45.  
HUJÍK, Viktor  
Kniha a tvorba / Viktor Hujík. In: Ľud. – Roč. 33, č. 177 (1980), s. 5.
46.  
HUJÍK, Viktor  
Múdrosť dávnych storočí / Viktor Hujík. In: Ľud. – Roč. 33, č. 86 (1980), s. 5.
47.  
Deň stvorený na radosť. In: Smena. – Roč. 35, č. 40 (1982), s. 1.
48.  
Ľudia, ktorí píšu. In: Film a divadlo. – Roč. 26, č. 9 (1982), s. 15.
49.  
-vý-  
Domov pre štyroch / -vý-. In: Televízia. – Č. 44 (1983), s. 11.
50.  
(gž)  
Pozývame Vás do sveta rozprávok / (gž). In: Rozhlas a televízia. – Roč. 52, č. 16 (1991), s. 30.
51.  
-droh-  
Na dôvernej linke / -droh-. In: Národná obroda. - Roč. 3, č. 25 (30.1.1992), s. 7.
52.  
VICIANOVÁ, M.  
Pôvodná bábková hra Boženy Lenčovej Rozprávka z pralesa pre najmenšieho diváka. In: Cieľ. – Roč. 46, č. 20 (1993), s. 6.

53.

RUSNÁK, Igor

Divadlo na križovatke. Nad uplynulou sezónou v Žilinskom Bábkovom divadle. In: Národná obroda. – Roč. 4, č. 133 (1993), s. 7. 54.

REVAJOVÁ, Toňa

Galéria osobností regiónu. Božena Lenčová / Toňa Revajová. In: Harmónia. – Č. 3 (1997), s. 2-3.

55.

(ja)

Jaskyňa dávnych predkov / (ja). In: International ExPRESS. – Roč. 9, č. 52 (1999), s. 18.

56.

-zj-

Vansovej Lomnička. Výpoveď predsedníčky poroty Boženy Lenčovej / -zj-. In: Žilinský večerník. – Roč. 10, č. 41 (2000), s. 8.

57.

-bib-

Najkrajšie a najlepšie detské knihy jari a leta 1999 / -bib-. In: Knižná revue. – Roč. 10, č. 1 (2000), s. 3.

58.

DZÚR, Ján

Majú radi svoje mesto / Ján Dzúr. In: Slovenka. – Roč. 54, č. 23 (2001), s. 2.

59.

MIŠÁK, Peter

Božena Lenčová : kto je kto / Peter Mišák. In: Slovenské národné noviny. – Roč. 13(17), č. 6 (2002), s. 7.

60.

VALO, Peter

Ďakujeme tomu domu / Peter Valo. In: Slovenka. – Roč. 55, č. 24 (2002), s. 13.

61.

JEŽÍKOVÁ, Zuzana

Jubileum detskej spisovateľky / Zuzana Ježíková. In: Žilinský večerník. – Roč. 12, č. 6 (2002), s. 7.

62.

JEŽÍKOVÁ, Zuzana

Všetci sme raz boli deťmi. Rozprávania o Vianociach so spisovateľkou Boženou Lenčovou / Zuzana Ježíková. In: Žilinský večerník. – Roč. 12, č. 51-52 (2002), s. 15.

63.

KUGLEROVÁ, Zuzana

Čarovný samorast / Zuzana Kuglerová. In: Žilinské noviny. – Roč. 4, č. 34(2003), s. 4.

64.

(ZS)

Lenčová Božena / (ZS). In: Bibiana. – Roč. 10, č. 2-3 (2003), s. 142.

65.

STANISLAVOVÁ, Zuzana

Problém „pridanej hodnoty“ v literatúre pre deti a mládež 2003 / Zuzana Stanislavová. In: Knižná revue. – Roč. 13, č. 14-15 (2004), s. 9-10.

66.

-ech-

Na čom pracujete? Božena Lenčová, spisovateľka, dramatička, Žilina / -ech-. In: Žilinský večerník. – Roč. 15, č. 32 (2005), s. 7.

67.

-sim-

Radnica si uctila literátov / -sim-. In: Žilinský večerník. – Roč. 15, č. 52-53 (2005), s. 3.

## AUTORKINA PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

68.

LENČOVÁ, Božena

O Rámovi a Síte / Božena Lenčová. In: Československý loutkař. – (9.2.1971), s. 2.

69.

LENČOVÁ, Božena

Príhody tigrika Prúžika a leoparda Škvrnku / Božena Lenčová. In: Nové Knihy. – Č. 11 (8.3.1972), s. 3.

70.

LENČOVÁ, Božena

Etika divadelnej práce v konzumnej spoločnosti / Božena Lenčová.

In: Film a divadlo. – Č. 9 (1982), s. 15.

71.

LENČOVÁ, Božena

Teatro de marionetas Žilina. Mexico City / Božena Lenčová.

In: Film a divadlo. – Roč. 27, č. 12 (1983), s. 16-18.

72.

LENČOVÁ, Božena

Moje malé začiatky / Božena Lenčová. In: Povex. – Č. 12

(25.9.1990), s. 11.

73.

LENČOVÁ, Božena

Jaskyňa bielej kňaznej / Božena Lenčová. In: Slovenské národné

noviny. – Roč. 10, č. 36-37 (1999), s. 5.

74.

LENČOVÁ, Božena

Vďaka / Božena Lenčová. In: Pamätníček z prvej ruky. – Bratislava,

Mladé letá, 2000. – S. 126.

75.

LENČOVÁ, Božena

Anketa / Božena Lenčová. In: Slovenské pohľady. – Roč. 4, č. 2

(2003), s. 16.

## LITERÁRNE INFORMAČNÉ PRAMENE O AUTORKE

76.

SLIACKY, Ondrej

Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež / zostavil Ondrej

Sliacky. – Bratislava : Mladé letá, 1978. – S. 148-149.

77.

Encyklopédia dramatických umení Slovenska. – Bratislava : SAV,

1989. – S. 666.

78.

VALACHOVÁ, Milada

Slovník spisovateľov okresu Žilina. Bibliografia (1962-1992) /

zostavila Milada Valachová. – Žilina : Okresná knižnica, 1992. – S.

29-30.

79.

VALACHOVÁ, Milada

Spomíname. Výročia osobností okresu Žilina v roku 1997 / zostavila Milada Valachová. – Žilina : Krajská štátna knižnica, 1997. – S. 11-13.

80.

MAŤOVČÍK, Augustín

Slovník slovenských spisovateľov 20. storočia / zostavil Augustín Maťovčík. – Bratislava : Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov a Slovenská národná knižnica, 2001. – S. 286-287.

81.

SLIACKY, Ondrej

Slovník slovenských spisovateľov pre deti a mládež / zostavil Ondrej Sliacky. – Bratislava : Literárne informačné centrum, 2005. – S. 200-201.

82.

MIŠÁK, Peter

Profily 1. Predstavujeme členov krajskej odbočky Spolku slovenských spisovateľov v Žilinskom kraji / zostavil Peter Mišák. – Žilina : Knižné centrum, 2005. – S. 10.

## OBSAH

1. Bibliografická poznámka .....	3
2. Biografia a krátke hodnotenie tvorby .....	4
3. Božena Lenčová spomína .....	9
Bibliografická časť	
4. Literárna tvorba .....	13
4.1. Knižné vydania .....	13
4.2. Výber z publikovaných poviedok a rozprávok .....	14
5. Rozhlasové hry a rozprávky .....	14
6. Televízne rozprávky a scenár .....	16
7. Divadelná tvorba .....	16
8. Recenzie .....	17
9. Články o autorke .....	18
10. Autorkina publikačná činnosť .....	21
11. Literárne informačné pramene o autorke .....	22

Božena Lenčová. Výberová personálna bibliografia

Zostavila: Nataša Lajdová, Božena Sobolová

Grafická úprava: Božena Sobolová

Zodp. red. : Mgr. Katarína Šušoliaková, riaditeľka

Žilinskej knižnice

Vydala: Žilinská knižnica, Žilina

Rok vydania: 2007

Náklad: 70 ks.

Rozsah: 24 s.

Celkový počet záznamov: 82.

ISBN 978-80-85148-42-8